

Økonomisk Politik for Ishøj Kommune

Godkendt i Byrådet den XX.XX.2014

Indledning

Af aftalen om den kommunale økonomi for 2014 fremgår, at KL og regeringen er enige om, at det fremover skal være obligatorisk for kommunerne at udarbejde langsigtede økonomiske målsætninger samt målsætninger for eksempelvis drift og anlæg. Ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets Orienteringsskrivelse 12. december 2013 skal kommunernes langsigtede økonomiske politikker fremgå af kommunernes budgetbemærkninger med virkning fra budget 2015.

Med nærværende økonomisk politik skal Ishøj Kommune tilstræbe en effektiv og gennemskuelig økonomistyring for såvel det politiske niveau, koncernledelsen og de budgetansvarlige.

Økonomisk Politik for Ishøj Kommune er udtryk for de grundlæggende principper for den økonomiske styring i kommunen. Politikken er underlagt og følger en række eksterne forhold, i form af bl.a. Lov om kommunernes styrelse, Budget- og regnskabssystem for kommuner samt bekendtgørelser og vejledninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Derudover er der også en række interne forhold, som danner grundlag for indholdet og udformningen af politikken. Disse er kommunens vision, mission og øvrige målsætninger og politikker samt Økonomiregulativ for Ishøj Kommune mv.

De økonomiske principper skal medvirke til, at Ishøj Kommune såvel på kort som langt sigt får en robust og bæredygtig økonomi, der blandt andet sikrer økonomisk handlefrihed til at finansiere udviklingsprojekter, investeringer og ny drift. På langt sigt skal principperne være med til at sikre Byrådets muligheder for fortsat at modernisere og udvikle kommunen.

Økonomisk Politik for Ishøj Kommune indeholder følgende hovedpunkter:

1. Økonomaftalen mellem regeringen og KL
2. Resultat af den ordinære drift
3. Kassebeholdningens størrelse
4. Låneoptagelse og gældsafvikling
5. Skatteudskrivning
6. Niveau for anlægsbudget
7. Effektiviseringer, herunder investeringer, som kan ”indtjenes” igen

For hvert af de 7 hovedpunkter er der formuleret konkrete mål for, hvordan det overordnede mål udmøntes. Dette er uddybet i det følgende.

1. Økonomiaftalen mellem regeringen og KL

Hvert år forhandles der mellem KL og regeringen en aftale om kommunernes økonomi. Heri indgår blandt andet aftaler om væksten i serviceudgifterne, den kommunale skatteudskrivning, anlægsrammer mv. Disse aftaler indgås for kommunerne under ét. Den enkelte kommune kan afvige fra dele af aftalen på bestemte punkter, hvis lokale forhold taler herfor. Det skal dog understreges, at hvis kommunerne samlet set ikke kan overholde Økonomiaftalen kan det få store økonomiske konsekvenser for alle kommunerne, også kommuner der reelt overholder deres andel af økonomiaftalen. Her tænkes på det betingede bloktilskud og sanktioner for hhv. overholdelse af skatter, budget og regnskab.

1.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Målsætningen for Ishøj Kommune er at være loyal overfor forhandlingsresultatet mellem KL og regeringen. Økonomiaftalen lægges til grund for kommunens budgetvedtagelse, og der styres efter at overholde de aftalte rammer.

Ishøj Kommunes budget og regnskab på skatte- og udgiftssiden opfylder Økonomiaftalen, så kommunen således bidrager til at undgå sanktioner – både individuelt og kollektivt.

2. Resultat af den ordinære drift

Kommunen skal sikre en sund økonomi til at finansiere den politisk prioriterede drift og udvikling af kommunens virksomhed. Resultatet af den ordinære drift bør jf. budgetloven udvise overskud, som kan finansiere anlægsinvesteringer og finansieringsudgifter (afdrag på gæld). Derudover bidrager til at gøre kommunens økonomi mere robust overfor økonomiske konjunkturudsving.

2.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Ishøj Kommune skal jf. budgetloven tilstræbe overskud på den ordinære drift, der kan finansiere anlæg afdrag på lån, likviditetsopbygning og sikre en robusthed overfor økonomiske konjunkturudsving. Det er en forudsætning, at målsætningen om overskud på den ordinære drift, kan opfyldes via den almindelige drift, det vil sige uden yderligere besparelser. Eventuelle budgetreserver kan benyttes til uforudsete og uundgåelige merudgifter.

Målsætningen for den ordinære drift i Ishøj Kommune er et overskud, som kan dække anlægsinvesteringer og afdrag på gæld.

3. Kassebeholdningens størrelse

Likviditeten er et udtryk for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. Den forventede fremtidige likviditet for kommunerne estimeres på baggrund af det vedtagne budget og forventningen til indtægter og udgifter.

At have en høj likviditet betyder ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum. Ved beskrivelse af den forventede fremtidige likviditet er kassekreditreglen et centralt pejlemærke. Kassekreditreglen siger, at den gennemsnitlige 365 dages likviditet ikke på noget tidspunkt må falde under nul. Hvis dette alligevel sker, kan kommunen blive sat under administration af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

3.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Ishøj Kommunes kassebeholdning skal som udgangspunkt have den nødvendige likviditet til at dække de løbende betalinger. Kassebeholdningen i Ishøj Kommune bør have en kapacitet, som er stor nok til at kunne bære statslige indgreb og uforudsigelige begivenheder.

Målsætningen i Ishøj Kommune er, at den årlige ændring i de likvide aktiver i alt, ikke må være negativ, set over en 4årig budgetperiode. Likviditeten ultimo året skal være på min. 25 mio. kr., svarende til ca. 1.190 kr. pr. indbygger. Samtidig skal den gennemsnitlige likviditet efter kassekreditreglen være på minimum 100 mio. kr.

I tilfælde af ekstraordinær likviditet bør reduktion af gældsbyrden have første prioritet. Alternativt kan der iværksættes konkrete ekstraordinære anlægsprojekter.

Eventuelle tillægsbevillinger i årets løb skal altid indeholde en beskrivelse af, hvorledes disse alternativt kan finansieres, idet der som udgangspunkt ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger.

4. Låneoptagelse og gældsafvikling

Finansielle poster dækker over låneoptagelse og gæld. Den langfristede gæld er et udtryk for kommunens gældssætning på længere sigt.

Den langfristede gæld siger noget om kommunens påtagne forpligtelser, men også om, hvordan den årlige driftsbalance påvirkes af renteudgifter og afdrag.

Kommunernes låntagning er tæt reguleret og der kan kun optages lån til specifikke formål, nemlig energirenoveringer af eksisterende bygninger og lån til betaling af ejendomsskat.

Derudover afsættes der i økonomiaftalerne ofte lånepuljer, hvor kommunerne kan søge om dispensation til at lånefinansiere særlige anlægsinvesteringer. Lånefinansiering udgør en begrænset – men ofte vigtig – del af kommunernes finansiering. Én ting er, om det er muligt at lånefinansiere forskellige aktiviteter. Noget andet er, om det er fordelagtigt, og i øvrigt noget der er politisk ønskeligt.

4.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Ishøj Kommune skal vurdere behovet for låneoptagning i forbindelse med budgetlægning. Kommunens låneoptagning, herunder hvorvidt den fulde lånemulighed skal udnyttes, vurderes konkret i forhold til det nødvendige behov og den aktuelle og forventede økonomiske situation.

Ishøj Kommunes langfristede gæld i regnskab 2013 fratrukket den gæld som vedrører ældreboliger er opgjort til 22.386 kr. pr. indbygger¹. Dette er blandt de højeste på landsplan.

Kommunens låneoptagning skal ses med udgangspunkt i kommunens aktuelle og forventede likviditet samt rente og afdragsbyrde. Det er målsætningen, at Ishøj Kommunes gæld pr. indbygger reduceres i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger, således at der årligt sker en netto gældsafvikling. Som tidligere nævnt bør en reduktion af gældsbyrden også prioriteres i tilfælde af ekstraordinær likviditet.

¹ Kilde: [Økonomi- og Indenrigsministeriets Kommunale Nøgletal](#)

5. Skatteudskrivning

Det skattefinansierede resultat er defineret som kommunens samlede indtægter (skatter + tilskud/udligning) fratrukket de samlede driftsudgifter, netto anlægsudgifter og udgifter til renter og afdrag samt finansforskydninger.

Resultatet på det skattefinansierede område viser, om kommunen overordnet har en økonomi i balance, eller om der i en kortere eller længere periode realiseres et under- eller overskud, som følge af et misforhold mellem udgifter og indtægter.

Resultatet heraf er en ned- eller opsparing, der kan aflæses på størrelsen af kommunens kassebeholdning. Er kassebeholdningen meget lav, befinder kommunen sig grundlæggende i en sårbar situation med risiko for at blive sat under administration af Økonomi- og Indenrigsministeriet. Hermed mister kommunalbestyrelsen sin ret til frit at disponere efter eget ønske.

Det skattefinansierede resultat er derfor et meget centralt pejlemærke for udviklingen i kommunens samlede økonomi. En sund økonomi kræver som minimum, at der – under hensyntagen til kassebeholdningens størrelse, jf. nedenfor – indenfor den 4-årige budgetperiode er balance mellem alle de skattefinansierede udgifts- og indtægtsposter.

Er ubalancen stor og kassebeholdningen lille, kræves en kortere tidshorisont til opfyldelse af balancekravet. Dette understøtter samtidig, at en siddende Kommunalbestyrelse ikke kan efterlade en økonomi i ubalance til den kommende kommunalbestyrelse.

5.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Skatteprocenterne for Ishøj Kommune i 2014 er fastsat som herunder:

- Den kommunale skatteprocent: 25,00 pct.
- Grundskyldpromille: 25,00 promille

Den gennemsnitlige kommunale skatteprocent på landsplan er 25,6 pct. mens den gennemsnitlige grundskyldpromille på landsplan er 26,1 promille.

Skatteprocenterne i Ishøj Kommune ligger under landsgennemsnittet. Skatteniveauet tilstræbes at blive overholdt.

De skattefinansierede takster skal afspejle serviceniveauet. Takster skal, indenfor lovgivningens rammer, fremskrives med den samme pris- og lønfremskrivning, som anvendes på driftsudgifterne.

6. Niveau for anlægsbudget

Som hovedregel skal kommunens driftsbudget udvise økonomisk overskud, der kan bruges til anlægsinvesteringer.

Der skal sikres midler i kommunernes budget til investeringer i anlæg, som kan udvikle kommunen. Størrelsen af anlægsinvesteringer skal fastsættes under strategisk hensyntagen til et realistisk ambitionsniveau og økonomi samt til overførsler af anlægsmidler mellem årene og kommunernes anlægsstyring.

6.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

I det sidst vedtagende budget er anlægsbudgettet på det skattefinansierede område ca. 27 mio. kr. Hertil kommer byudviklingsprojekter. Ved budgetlægningen af byudviklingsprojekter skabes der klarhed og overblik over de enkelte projekter. Der skal samtidig sikres, at der er budgetmæssig sammenhæng.

Ishøj Kommune afsætter årligt midler på driften til løbende vedligeholdelse af eksisterende veje og bygninger.

7. Effektiviseringer

Effektiviseringer i kommunerne bør anvendes strategisk og proaktivt. Det kan f.eks. ske ved at lave en effektiviseringsstrategi, der sætter mål for omfanget af de effektiviseringer, som hvert år skal gennemføres for at skabe rum for prioriteringer i budgetlægningen.

Udover at der kan og skal findes effektiviseringer på alle områder, er der også behov for at tænke på tværs og overveje muligheden for tværgående indsatser. Det kan f.eks. ske gennem nye indkøbsaftaler, digitaliseringsprojekter mv.

7.1. Ishøj Kommunes målsætning for punktet:

Ishøj Kommunes målsætning er en god økonomisk styring, som fordrer en effektiv opgaveløsning. Forslag om effektiviseringer fra borgere, medarbejdere, brugerstyrelser mv. skal understøttes, så der skabes økonomisk frirum med henblik på eventuel politisk prioritering.

Det kan således være muligt for at områderne kan ”låne” af kassebeholdningen, såfremt likviditeten tillader det, til at investere i effektiviseringstiltag, som tilbagebetales over en 3-5 årig årrække.